

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra De Vonner og Vanner

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 493. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167175986704/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

være heldig nok til at opvakte der, hvor den forhen ikke fandtes, vil jeg antage med samme Vished, hvormed en General anfører en trobæst (Kæmpning*)

Jeg kommer nu igjen til min Materie. Nøglet havde allerede gjort meget for dette Stykke til at opvakte Publikum's Nygtsjerrighed. Det gjorde endnu mere. Det udbalanserede en høndgribelig Mængde, nemlig: at Stykket var forbuden at opføres. Men heraf Vækræftelsen baa den gamle Sandhed: at ingen Ting er saa urimelig, som man jo kan see nøsten en hel By til at tro og til at løbe med. At dette Nøglet maatte forrage Publikum's Nygtsjerrighed og Vængjel efter at se Stykket, kan man let begribe; man kunde derfor Inad tro sine egne Øjne, da man i Revijerne og paa Plakaterne saa' det anmeldt til Opsættelse, og man formode til Auset for selv at seere, hvori disse forværedte, og af mange sillest udsæde. Udviald imod Avelen egentligen kunde bestaa i Sandhed! en kritisk Stilling for en Forfatter, at se sig opdt til at behrage Publikum's Forventning, og som let kunde have haft ubehagelige Følger for hans Arbejde. Imidlertid Spilledes Stykket, og det bebragte Publikum maaske fundet andre Ting deri, som kunde holde det fadest for sin seilslagne Forventning, thi det blev modtaget med et meget usadomligt Bifald, og Tilhørernes Antal, der dog ved første Forestilling syntes at være saa stort, som Auset kunde rumme, havde endog forøget sig ved anden og endnu mere ved tredje og sidste Forestilling.

Som Professor Wandall siger i sin Fortale til det første Bind af originale Skuespil Bog 8: „Stykker, som opføres med Bifald, mangle aldrig Dadel, som er saa meget usæde, jo almindeligere hint er.“ Isaledes gif det ogsaa dette Skuespil! Man misahandtede Stykket og Forfatteren, tilfred ham Planer og Hensigter, som han aldrig havde haft og aldrig kunde have, og badtede de alleruheldigste lidtrul hos ham, men led forigtigtis denne Dadel Lykke ankring i Auset uden endnu at hre den offentlig eller paa Prent. Dog herom vil jeg lade Hr. Professor Rahbet tale, naar han i det dramatiske og literariske Tillæg til Morgenposten Nr. 3 for 20de Januar siger: „At det vilde gaa, som Hamlet siger, at de, der havde Skak, vilde rive sig; at nos Seignones & nos Dames de Plageman, vort Alderwiger, die Dänemark gaantz vorzüglich lieben, og der ved sin mange Lejligheder viste, de tro, Lønene er: ej får die Ruuländer, hvor da de, til Trods for Andføderetten, der tilte den rette Dør for dem, smige sig ind ad Bag- og Side-Døre; at vore nu om

*) I Følge min Plan skal Stykket, som Hr. Professor Rahbet for længe siden meget rigtig her anmeldte, være en Penbent til Folberg's berømte Ambition, men tembet efter disse Levers Smag og Sæder